

S tercií po stopách habsburské minulosti i současnosti

Pozvat hlavu habsburského rodu na návštěvu školy? Nejedná se tu o diplomatickou ani ministerskou agendu. Pozvání pro Karla von Habsburg sepsali studenti tercie gymnázia Duhovka v rámci tématické výuky s názvem Habsburkové. A na odpověď nečekali dlouho.

S nápadem oslovit zástupce rodu přišel učitel dějepisu Jiří Tejkal. „Chtěl jsem studentům ukázat, že Habsburkové nejsou muzeální předměty, ale žijící rod, který dodnes ovlivňuje dění v Evropě,” vysvětluje.

Projektem k samostatnosti

Habsburkové jsou jedním z mnoha témat realizovaných „projektově“ ve výuce osmiletého gymnázia Duhovka. Duhovka, která využívá pedagogiku Montessori a klade důraz na samostatnost, rozvoj dovedností a kritického myšlení, podporuje vyučující v přípravě a zajišťování projektů. Je zde běžné, že výklad nové látky není jen doménou učitele, ale aktivně se na něm podílejí i studenti. Zodpovědnost a iniciativa se přesouvá směrem ke studentům, učitel je spíše jejich průvodcem a konzultantem. Projekty jsou proto vhodným nástrojem. Na hodiny „společného“ výkladu pak navazují hodiny samostatné práce.

Užitečné dovednosti

Projekt či téma v praxi gymnázia obvykle trvá jeden až dva měsíce a studenti jím doslova „žijí“. Důležitou roli sehrává motivace, ucelené téma má jasný cíl, k němuž směřuje: bývá zakončeno prezentací studentů před třídou a následně i před rodiči. V případě Habsburků však byly prezentace průběžně součástí výuky. Hodinová dotace pro Habsburky byla prakticky standardní, dvě hodiny týdně. Další čas pak strávili studenti v rámci samostatné práce. Navíc je třeba přičíst několik hodin angličtiny.

Každý student připravil prezentaci o jednom z habsburských panovníků v českém trůnu. Sběr informací probíhal primárně v literatuře. Cílem této etapy bylo, aby se studenti naučili s informacemi pracovat, aby byli schopni vyhodnotit dů-

ležitě informace a správně je strukturovat. Dalším cílem bylo naučit studenty tvořit prezentaci, čemuž předcházelo krátké školení. Výsledné práce jsou zveřejněny na webové stránce habsburkove.duhovkagymnazium.cz

„K projektu vždy vytvoříme vlastní webovou stránku. Osvědčilo se nám to jako nástroj pro práci s informacemi a jejich sdílení. Autory stránek jsou studenti, kteří chtějí vytvořit co nejlepší prezentaci. V některých případech zajistili studenti dokonce i naprogramování stránek, jako například u projektu *Renesance: renesance.duhovkagymnazium.cz* Stránky měly být rozcestníkem pro ostatní studenty, kteří se chtějí o tomto období něco dozvědět. Výsledkem například za měsíc říjen je více než 300 unikátních návštěvníků”, uvádí Jiří Tejkal.

Na vlastní oči

Dalším uzlovým bodem tématu Habsburkové byla víkendová exkurze do Vídně, kterou studenti s vyučujícím podnikli začátkem listopadu. Cílem cesty byla návštěva habsburských sídel, hrobky a míst vzniklých jejich přičiněním. Studenti si připravili krátké referáty k jednotlivým památkám a de facto se tak rakouskou metropolí prováděli sami. Zároveň se podíleli na sestavení programu cesty a vyhledávali nejlepší možnosti spojů a ubytování. Stojí za zmínku, že dopis i vídeňskou exkurzi připravili studenti ve spolupráci s rodilým mluvčím i v anglickém jazyce.

Témata a projekty probíhají obvykle ve spolupráci vyučujících několika předmětů. Koordinace témat je sice pro učitele náročnější, jejich úsilí se ale zúročí v motivaci studentů i v lepším pochopení souvislostí. Například téma Antika spojovalo

poznatky z historie a literatury, ale také matematiky a fyziky. V rámci tématu Habsburkové vytvářeli studenti ve výtvarně výchově obraz inspirovaný díly Arcimbolda a měli i krátkou přednášku o alchymii na dvoře Rudolfa II.

Součástí projektové a tématické výuky je i hodnocení práce studentů s učitelem. Projekty mohou mít různou formu závěrečného vystupu – osvědčila se závěrečná prezentace před rodiči či psaní eseje.

A odpověď na pozvání? Vnuč posledního rakousko-uherského panovníka letos gymnázium sice nenavštíví, ale přislíbil, že se o to pokusí napřesrok. Podstatné je ale to, že studenti odpověď na svůj dopis dostali. Ve svém úsilí pokračují a zajistili kontakt na vedlejší větev Habsburského domu, aby se pokusili domluvit návštěvu ještě tento rok.

Velkým přínosem tématické výuky je podle Tejkala možnost vidět určitý problém v celku a se všemi důsledky. Z praktického hlediska je užitečné osvojení techniky práce na prezentacích stejně jako schopnost prezentovat a posuzovat ostatní. Podstatným efektem tématické či projektové výuky je posílení zodpovědnosti studentů. V neposlední řadě je to i prostor pro originální pojetí výuky. Kdo by si nezapamatoval jméno Habsburka, „s nímž si dopisoval“?

